

100 / 2000 YÖK DOKTORA BURSLARI

**“Gelecek 10 Yıl İçin
Güçlü Nesiller
Yetiştirme Projesi”**

Nisan 2018

100 / 2000 YÖK DOKTORA BURSLARI

**“Gelecek 10 Yıl İçin
Güçlü Nesiller
Yetiştirme Projesi”**

Nisan 2018

İÇİNDEKİLER

Sunuş	4
Ülkemizde Doktora Eğitimi	6
Doktora Adayının Sorumlulukları	8
Doktora Eğitimi ve Araştırma Yayın Etiği	10
Doktora Eğitim Programlarını Etkileyen Faktörler	12
Doktora Boyunca Öğrenilmesi Gereken Beceriler, Konseptler	13
YÖK Bursları	14
YÖK 100/2000 Doktora Burs Programı: İşleyiş, Sayısal Veriler	16
100/2000 Alt Alanları ve Kodları	19
100/2000 Başvuru Planı	24
Türk Yükseköğretimi Sayısal Veriler	25
Türkiye Akademik Dergiler Bibliyometrik Analizleri	31

Sunuş

Prof. Dr. M. A. Yekta SARAÇ
YÖK BAŞKANI

Ülkemiz 2030 yılı için sürdürülebilir kalkınma hedeflerini çalışıyor, planlıyor. Hepimiz artık açık bir şekilde biliyoruz ki; bilim ve yüksek teknoloji ülkelerin kalkınmasında rol oynayacak önemli kavramlardır. Türkiye olarak bu kavramları en üst düzeyde hayata geçirmek hepimizin amacı. Bu çerçevede Yeni YÖK olarak yükseköğretimde belirlediğimiz politikalarımızı ve projelerimizi uygulamaya sokabileceğiz; sosyal, sağlık, fen ve temel bilimler alanlarında nitelikli insan gücü yetiştirebilmek için çalışıyoruz. “Nitelikli bilgi” ve “nitelikli insan gücü”; artık Yeni YÖK ile bu iki kavram ülkemizin gündeminde geniş anlamda yer almaktadır.

Geçtiğimiz 20 yıl içerisinde yükseköğretim algısı bütün dünyada büyük bir değişim göstermiştir. Birçok ülkede yükseköğretime katılma/erişim neredeyse yüzde elli ölçüsünde artmış durumdadır. Yükseköğretime gösterilen bu yoğun talep şüphesiz üniversitelere büyük sorumluluklar yüklemektedir. Bu gerçeği Türk yükseköğretiminde de gözlemekteyiz. Öğrenci sayılarındaki bu artış doğru bir strateji ile yönetilemezse yükseköğretimde yığılma ve üniversitelerin birbirinin benzeri olması riski de -istihdam problemi yanısıra- kaçınılmaz olacaktır. Ülkemizde yükseköğretime erişim sorunu büyük ölçüde kalkmıştır. Artık istihdam, ülkemiz öncelikleri ve kalkınma ile ilişkili bir yükseköğretim stratejisi izlememiz lazımdır. Bu ise popülist ve pragmatist yaklaşımlardan uzak durmayı gerektiriyor. Sürecin en zor kısmı da bu.

Yeni YÖK olarak bu büyük baskıyı bir taraftan bertaraf etmeye çalışırken diğer taraftan da üniversitelerde çeşitliliği sağlamak, çağın ekonomik ve sosyal taleplerini karşılayabilmek gibi temel hedeflerimize ulaşmaya çalışıyoruz. Dünya yükseköğretim sistemlerinde sürekli vurgulanan kalite, öncelikli alanlar, çeşitlilik, yenilikçilik, tematik alanlarda ihtisaslaşma ve araştırma başlıklarını ülkemizin ihtiyaçları ve hedefleri doğrultusunda stratejik planlar olarak ortaya koyuyoruz. Yeni YÖK’ün bu yeni ve yenilikçi girişimleri toplumun farklı kesimlerince takdir görmekte, bu da bizi yürüdüğümüz yolda teşvik etmekte.

Bu bağlamda olmak üzere, üstün araştırma kabiliyetlerine sahip doktoralı insan kaynağını arttırmak, disiplinler, kurumlar ve ülkeler arası işbirliğini güçlendirmek amacıyla 100/2000 öncelikli alan doktora burs programını 2017’de uygulamaya koyduk. Düşünce ve kurgu olarak bütünüyle Yeni YÖK’ün bir girişimi olan bu projede bugün 68 üniversitemizde toplam 2.209 öğrencimiz, gerçekten ülkemiz için çok önemli olduğuna inandığımız tematik alanlarda doktoralarına başlamışlardır. Bu öğrencilerden en önemli beklentimiz ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayacak üstün başarılarla en yetkin şekilde yetişmeleri. Bu projenin her aşaması titizlikle belirlenmiş olup süreç “liyakat” ekseninde yürütülmekte. Bu projenin başarısının en büyük teminatı da liyakat temelli oluşu.

Bu projenin başarısının ülkemizin bilim hayatında sıçramaya yol açacağına inanıyoruz. Ülkelerin kalkınmaları bilim hayatlarının gücüyle doğrudan ilişkilidir. 100/2000 projesindeki öğrencilerimiz doktoralarını bitirdikten sonra üniversite içinde akademide veya dışarda iş dünyasında veya sanayide derinleştikleri bu tematik konularda ülkenin geleceğine hizmet edeceklerdir.

Doktora üniversitelerin ana misyonudur ve misyonun ana çekirdeği araştırmadır. Genele baktığımızda 100/2000 doktora öğrencilerinin dışında, 2018 yılı itibari ile 155 üniversitemizde, doktora derecesi veren 5.735 doktora programımız mevcuttur. 94.840 öğrencimiz bu programlarda doktora yapmaktadır. Tabi ki aynı üstün amaçlar bu öğrencilerimiz için de geçerlidir. Öğrencilerimiz araştırma kavramını geliştirirken; iyi bir yabancı dil öğrenimi, proje yazımı, seminer verme, konferans sunumları ve okumalar önemli başlıklar olarak eğitim sürecinde yer almalıdır. Bütün bunlarda öğrencinin kendisi kadar danışmanı, yani doktora hocası da aynı sorumluluğu hissetmelidir. Doktora programları ve eğitimi dünyada yeni yaklaşımlarla donatılmaktadır. Doktora eğitimindeki aday, sadece bilgiyi kullanan değil, bilgiyi üreten olarak yetiştirilmelidir ve bütün bu süreç ciddi bir disiplin gerektirmektedir. Sürecin profesyonel, geleneksel, kültürel komponentlerle tamamlanması ve eğitim modellerinin bu çerçevede yürümesi gerekmektedir.

100/2000 projesini takiben 2018'de YÖK-YUDAB (Yurtdışı Doktora Araştırma Bursu) ve yabancı dil geliştirme projelerini uygulamaya koyuyoruz. Ülkemizin öncelikli alanlarında doktora yapan ve tez aşamasında bulunan belli sayıda öğrencimizi yurtdışına nitelikli üniversitelere tezlerinin daha nitelikli olması için göndereceğiz. Bu projede önemli bir koşul olan öncelikli alanlar 100/2000 projesindeki alanlarla ilişkili olacaktır. Hatta MEB'nin yurt dışına doktora için göndereceği öğrencilerin çalışma alanlarının büyük ölçüde bu öncelikli alanlarda olması için Bakanlığımız ile müşterek bir çalışma yürütüyoruz. Dolayısıyla sistemi her bir parçası birbiriyle ilişkili olarak, bir bütün halinde şekillendiriyoruz. Bu burslar, doktora yapan öğrencilerimizin alanlarında yurtdışı bağlantılarını geliştirmeleri ve yabancı dillerini ilerletmeleri konusunda kendilerine yardımcı olacaktır. Doktora akademik hayatın en önemli aşamasıdır ve bu konuda artık doktoralı sayısını artırmanın doktora çalışmalarının niteliğini artırma çalışmalarımızı örtmemesine dikkat etme durumundayız.

Bu kitapçıkta, doktora konusunda Yükseköğretim Kurulunun çalışmalarını sunuyorum. Projelerimizin ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayacağını umuyor nitelikli doktoranın en önemli iki unsuru öğrencilerimiz ve hocalarına başarılar diliyorum...

Ülkemizde Doktora Eğitimi

Prof. Dr. Diclehan Orhan*

Lisansüstü eğitimin amacı, öğrencinin bilim veya sanat alanında araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme, yorumlama ve üretme yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Lisans eğitiminin ardından yüksek lisansın, özel sektörde ve kamuda gerekli bir eğitim haline gelmesi, ülkemizde yüksek lisans programlarına talebin giderek artmasına neden olmuştur. Üniversitelerin verdiği en yüksek düzeydeki akademik eğitim türü olan doktora programları ise akademik kariyerin başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma becerisi kazandırmayı hedefler. Bu sürecin sonunda yeni bilgi üretmek bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel araştırma yöntemi geliştirme ve uygulama ya da bilinen bir yöntemle ilgili yeni bir uygulama alanı geliştirme hedeflenir. Unutmamalıyız ki, ülkemizin bilim ve teknoloji kapasitesinin artırılması, ileri araştırma projeleri geliştirerek ve eğitim potansiyelini ortaya çıkartarak gerçekleştirilecektir. Bu hedefe ulaşmak, ancak lisansüstü eğitimin kalitesini yükseltmek ve araştırma olanaklarını arttırmakla mümkün olacaktır.

Doktora eğitimi, bilgi üretme, yayma, araştırma ve geliştirme çalışmaları ile bilim insanları ve gelecek nesilleri eğitecek akademisyenler yetiştirme ve nitelikli insan gücü yaratma işlevlerine sahiptir. Lisansüstü eğitim, akademik hayata adım atmanın ilk basamağı olduğu gibi, akademi dışında faaliyet gösterecek eğitimli insan gücünün de araştırma olanaklarını geliştirmektedir.

Doktora eğitimi Avrupa ve Amerika'da son yıllarda belirgin bir değişim göstermektedir. Bu eğitim artık sadece tamamlanması gereken dersler, ödev ve sorumluluklardan ibaret bir akademik mesele olmaktan çıkmıştır. Doktoranın tamamen araştırma odaklı olması yönünde programlar yeniden düzenlenmiş, danışman eğitimi önem kazanmış, disiplinler arası ve sektörler arası doktora programları yaygınlaşmaya başlamıştır. Araştırma kültürünün ilk adımlarının atıldığı doktora eğitiminde tez çalışmalarına ayrılan sürenin tüm doktora süresine yayılması, bunun doğal sonucu olarak daha kapsamlı, nitelik ve nicelik olarak daha iyi doktora tezlerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmelidir. Ülkemizde uygulanan doktora eğitiminde teorik eğitim oldukça uzun sürede tamamlanmaktadır, bu süreç araştırma için kullanılabilecek değerli zamanın kısıtlanmasına dönüşmemelidir. Avrupa Üniversitelerindeki duruma bakıldığında lisans eğitimi sonrasındaki ders ağırlıklı teorik eğitimin yüksek lisans sırasında tamamlandığı, doktora eğitiminin ise araştırma odaklı olduğu, araştırmaya ayrılan sürecin çok daha erken başlayıp teorik derse ayrılan süreden çok daha uzun olduğu görülmektedir. Böylece öğrenci, araştırma çalışmalarına daha erken başlayabilmektedir. Ülkemizdeki doktora eğitimi sisteminde halen teorik dersler için ayrılan süre ve ders sayısı fazladır, ancak bunun da sebebi lisans ve yüksek lisans eğitimlerinde standartın her zaman homojen olmamasıdır. Bu koşullarda toplam ders süresi azaltılmadan tez ile ilgili çalışmalara programın ilk döneminden itibaren başlayıp tüm programa yayılacak şekilde düzenlenme yapılması bir çözüm olabilir, bu yolla danışman ve öğrencinin tez projesine ayırabileceği zamanın artması sağlanabilir. Doktora öğrencisinin alacağı derslerin tezi ile ilişkili, profesyonel gelişimine ve araştırma potansiyelini arttırmaya katkıda bulunacak derslerden oluşması gerektiği akılda tutulmalıdır. Araştırma odaklı doktora eğitiminde araştırmanın sadece bilimsel yayın üretmek anlamına gelmediği, metod, uygulama, süreç gibi alanlarda keşiflere yönelik çalışmaları da kapsadığı bilinmelidir. Bu eğitimde öğrenci aktif olarak araştırma çalışmalarının içinde tutulur.

Müfredat, klasik teorik dersler yerine öğrencilerin araştırma yeteneklerini geliştirmek için onları araştırma metodları, problem odaklı öğrenme yöntemleri ve gerçek olgulara dayanan analiz ve çözüm metodları gibi dersleri içermektedir. Bu eğitim sisteminde yer alan akademisyenler, danışman ve proje yürütücüsü rollerini üstlenerek akademik hayatta araştırma ile eğitimin birleştirilmesine örnek oluştururlar. Bu noktada araştırma eğitimi ve uygulamasında danışmanın rolünün ne derece önemli olduğu görülmektedir. Danışmanın nitelikli olması, yeterli araştırma deneyimi ve bağımsız araştırmaları ile tanımlanmaktadır. Bunu doğrulamanın bir yolu yeterli araştırma ve danışmanlık deneyimi olan bu kişiler için belirleyici akademik özelliklerin net olarak belirlenmesidir. Avrupa ve Amerika Birleşik Devletlerinde danışmanlar için özel bir eğitim önerilmektedir. Artık ülkemizde de "Doktora Danışman Eğitim Kursu" düzenlenmesi gerekliliği anlaşılmış ve bu konuda çalışmalara başlanmıştır. Doktora öğrencileri gelecekteki kariyerlerini inşa ederken danışmanlarından etkilenirler. Endüstri ve toplumun doktora mezunlarına gereksinimi artmakta olduğu için, buna hazırlanmalıdır. Yani, hem doktora öğrencilerine hem de danışmanlarına verilecek eğitimler ve araştırma imkanları doktora mezunlarını bilim ve ilişkili endüstrinin farklı alanlarında çalışma koşullarına hazırlayacak başlıkları içermelidir. Ülkemizde Avrupa ülkelerinin aksine, doktora derecesini alan öğrencilerin nispeten küçük bir kısmı akademiden ayrılmaktadır. Ancak, endüstride ve toplumun diğer alanlarında doktoralı araştırmacı gereksinimi artmaktadır. Bu nedenle, uygun araştırma eğitimi, transfer edilebilen becerilerin kazanımı, kritik düşünme ve diğer alanlarda bilimsel çalışmalara da ihtiyaç vardır.

Lisansüstü eğitimde farklı fakülteler ve anabilim/ana sanat dallarında disiplinler arası bir bakış açısıyla araştırma ve uygulama yapılmalıdır. Bu eğitimin yürütüldüğü enstitülerin amacı sadece akademisyen yetiştirmek değil, bilim, teknoloji, patent üretecek araştırmacılar yetiştirerek kalifiye iş gücünü ülkemize kazandırmak olmalıdır. Bilimin çok yönlü ve multidisipliner yaklaşımla gelişip yayıldığı çağımızda yeni doktora programlarını bu prensibi gözeterek açmak gereklidir.

Rekabet ortamının ve globalleşmenin günümüzde doktora eğitimini de etkilemesi, bu eğitimin araştırma ve keşif odaklı olması yönünde ilerlemesi kaçınılmaz olmuştur. Globalleşme, yeni bilginin iletişim teknolojileriyle hızla yayılmasına bağlıdır. Bunun sonucunda yeni bilgi hızla güncel olmaktan çıkıyor ve yeni bilginin üretiminin de önemi vurgulanır hale gelmektedir. Yeni bilginin üretimi için Avrupa Üniversitelerinde doktora programlarının özellikle disiplinler arası, hatta endüstri ortaklığı ile sektörler arası özellikte hazırlanması önem kazanmaktadır. Bu yaklaşım, araştırmalarda akademi dışındaki imkanların da kullanılmasını sağlamaktadır. Üniversitelerimizin enstitülerinde doktora eğitiminde araştırma alanlarının belirlenerek endüstri sektörü ile işbirliği yapmaları, bu işbirliği sonucunda bilimsel çıktı ve keşif oranının yüksek olması hedefler arasında olmalıdır.

Avrupa Üniversitelerindeki doktora eğitiminde yapılan ve yapılmakta olan değişikliklerin tamamı araştırma kültürü ve eğitiminin sağlanmasına yönelik olup doktoranın temelinde yatan yeni bilgiyi üretme hedefini desteklemektedir. Yükseköğretim Kurulu, Yeni YÖK anlayışı ile 100/2000 doktora bursları ve özellikle bu bursların ülkemiz ihtiyacı olan tematik alanlara kaydırılması ile konuya verdiği önem ve değeri ortaya koymuştur. Ülkemizde de doktora eğitiminde bu düzenlemelerin başlaması ile yüksek bilimsel çıktısı olan, araştırma odaklı bir eğitimden geçmiş doktora mezunlarının akademi, özel sektör ve kamu hizmetinde faydalı olacaklarını düşünmek geleceğe dair umutlarımızı artırmaktadır. Araştırma odaklı doktora eğitimi için müfredatta gerekli düzenlemeleri yapmak, danışman eğitimi ve disiplinler arası programları öncelemek ülkemizdeki doktora eğitimini daha üst düzeye taşıyacaktır.

Doktora Adayının Sorumlulukları

Doktora eğitimi akademinin tam da kalbinde gerçekleşen çeşitli aktivitelerin bir birikimidir. Doktora öğrencileri bilineni öğrenip, bilinmeyeniyi araştırmaya doğru yol alırlar. Araştırma sonuçları, öğrencinin kendisinin başarısını ortaya koyar. Bu araştırma bireysel veya kolektif olabilir. Doktora eğitimi esnasında, bölüm işleri ile de ilgilenmeleri, akademik çevre ile tanışmaları beklenir. Hatta bunların doktoranın geleceğe yönelmesinde çok da etkin olduğunu söyleyebiliriz...

Doktoranın ilk yılından itibaren -ARAŞTIRMA- temelinde öğrenmeye başlamak gerekmektedir.

Çalışılan alanın felsefesine ve bölüm kültürüne hakimiyet gerekmektedir.

Proje yapma ve proje yazma bir doktora öğrencisinin öğrenmesi gereken en önemli kavramlardır. Bu bağlamdan olmak üzere aşağıdaki başlıklarda doktora adayının sorumlulukları ve eğitim düzenlemesi özet olarak sunulmuştur.

Doktora Adayının Sorumlulukları

- Araştırmayı yüksek bir standart ve belirlenen öğrenim süresi içerisinde etkili bir biçimde yürütmek,
- Bölüm, fakülte ve üniversite içerisinde düzenlenen doktora düzeyindeki etkinliklere ve danışman tarafından uygun bulunan derslere katılmak,
- En azından ayda bir olacak şekilde danışman ile çizelge kapsamında iletişim halinde bulunma ve yapılan çalışmanın yazılı olarak teslim edilmesi gibi sorumlulukları yerine getirmek,
- Yorum ve tartışma için yeterli zaman kalması amacıyla çalışmayı yazılı olarak belirlenen tarihe kadar teslim etmek,
- Tezin ilgili kısımlarının taslak halleri belirli aralıklarla en azından bir dönemde üç defa olmak üzere doktora yönetmeliklerine uygun olacak şekilde teslim edilmelidir.
- Danışman tarafından uygun görüldüğü takdirde zaman zaman seminer ve konferanslarda çalışmanın bulgularını sunmak,
- İlgili akademik alana uygulanan çalışmalar için öngörülen etik şartlara uymak,
- Doktora eğitimin ilerlemesine ilişkin bir ara değerlendirme yapmak,
- Eğitimin bir parçası olarak tamamlanan ders, seminer ve etkinliklere ilişkin tüm dokümanlarının izlenmesini sorumluluk bilinciyle sağlamak,
- Danışmanlık ile ilgili tüm konular hakkında danışmanı bilgilendirmek. Sosyal ve sağlık konuları dâhil her türlü problemi danışmana veya doktora eğitiminden sorumlu bölüm yönetimine bildirmede özgür hissetmelisiniz.
- Her türlü sebepten dolayı gereksinim duyulan danışman değişikliği ile ilgili bir konuyu doktora eğitiminden sorumlu bölüm ve fakülte yönetimine güvenle danışmak,
- Danışmanın uygun gördüğü ölçüde eş danışmanla iletişime geçmek,

- Projenin ilerlemesi ve koordinesi kapsamında önemli derecede katkı oluşturacak her türlü konuda üçüncü şahıslarla bilgi paylaşımı yapmak (Üçüncü şahıslar tarafından desteklenen ve finanse edilen projelerde)
- Öğrenimin bırakılması veya doktora eğitimi karşısındaki engellemelere karşısında prosedürleri izlemek. Hastalık sebebiyle gelişen devamsızlık veya diğer uygun görülen bırakma türleri gelişirse size atanmış doktora eğitimi koordinatörünü bilgilendirmelisiniz.
- Araştırma projeniz kapsamındaki mali harcamalara ilişkin tüm konuları danışman ile tartışmak. Gerekirse kurumun finans temsilcisi ile iletişime geçmek.

Üniversitedeki bir doktora adayı, aşağıdaki özellikleri yerine getirebilecek şekilde eğitim almalıdır:

- Kendi araştırma alanındaki beceri ve yöntemlerde uzmanlaşır.
- Bilimsel bir bütünlük içerisinde araştırmalarını yapar.
- Araştırılan alandaki bilimsel literatürün bir parçası olacak şekilde yayınlanmaya uygun akademik bir standardın özgün araştırmasını sunar.
- Yeni ve kompleks araştırma fikirleri eleştirel bir şekilde analiz eder, değerlendirir ve bu fikirlerin sentezler.
- Uzmanlık konusuyla ilgili olarak meslektaşlarla, geniş akademik camia ve gene olarak toplumla iletişim halinde olur.

Doktora Eğitimi ve Araştırma-Yayın Etiği

Prof. Dr. Nermin ERSOY*

Doktora eğitiminde yapılacak olan bilimsel çalışmaların yüksek bilim ve etik standartlara uygun olarak tasarlanması, hazırlanması, yürütülmesi, sonlandırılması ve yayımlanmasının özel bir önemi bulunmaktadır. Bu gereklilik elbette yeni değildir. Günümüzden yüzyıllar önce Ebubekir Razi Eyvani (856-925) "Bir dirhem ilim, bin okka edebe muhtaçtır" diyerek bilginin ahlaka olan ihtiyacını vurgulamış, Francis Bacon (1561-1626) da "Bilgi Güçtür" diyerek bilginin kontrol edilmesine dikkat çekmiştir. Bilim adamının bilgi üretme hazzıyla beslenen başarı hissi/hırsı, bilimsel bilgi elde etmede insanın yegâneliğinin göz ardı edilmesine yol açabilmektedir.

Bu nedenle doktora eğitiminde bilim insanı adaylarının bilim ve ahlak arasındaki vazgeçilmez ilişkiyi kavramaları çok önemli ve gereklidir. Doktora eğitimi sırasında yeni çalışmalarla bilim dünyasına yeni bilgiler kazandırılarak bilimsel ve toplumsal yarar elde edilebilmekteyken, doktora öğrencisi olan araştırmacı bu çalışmasından dolayı unvan, statü, hatta para gibi bireysel yararlar da elde edebilmektedir. Bireysel yararın gözetilmesinde elbette bir yanlış yoktur, hatta beklendik bir yararadır.

Dikkat edilmesi gereken bireysel yararın ölçüsüdür. Ölçü; bilimsel araştırmayla araştırmacının taraflarının – sorumlu araştırmacı, diğer araştırmacılar, katılımcı, kurum, toplum ve ülke- elde edeceği yararlar karşılık bu faydaları elde edebilmek uğruna katlanmak zorunda kaldığı fiziksel, sosyal, ekonomik, psikolojik ve moral yükün miktarıyla ilişkilidir. Elde edilecek yararlar karşılık katlanılacak yüklerin dürüstçe belirlenmesi bilim adamının sadece yararlı olma ve zarar vermeme ödeviyle ilişkili değildir. Adil olma ödevi de bilim adamından tarafların elde edeceği yararlar ile katlanacak yüklerin adil olarak belirlenmesini gerektirmektedir.

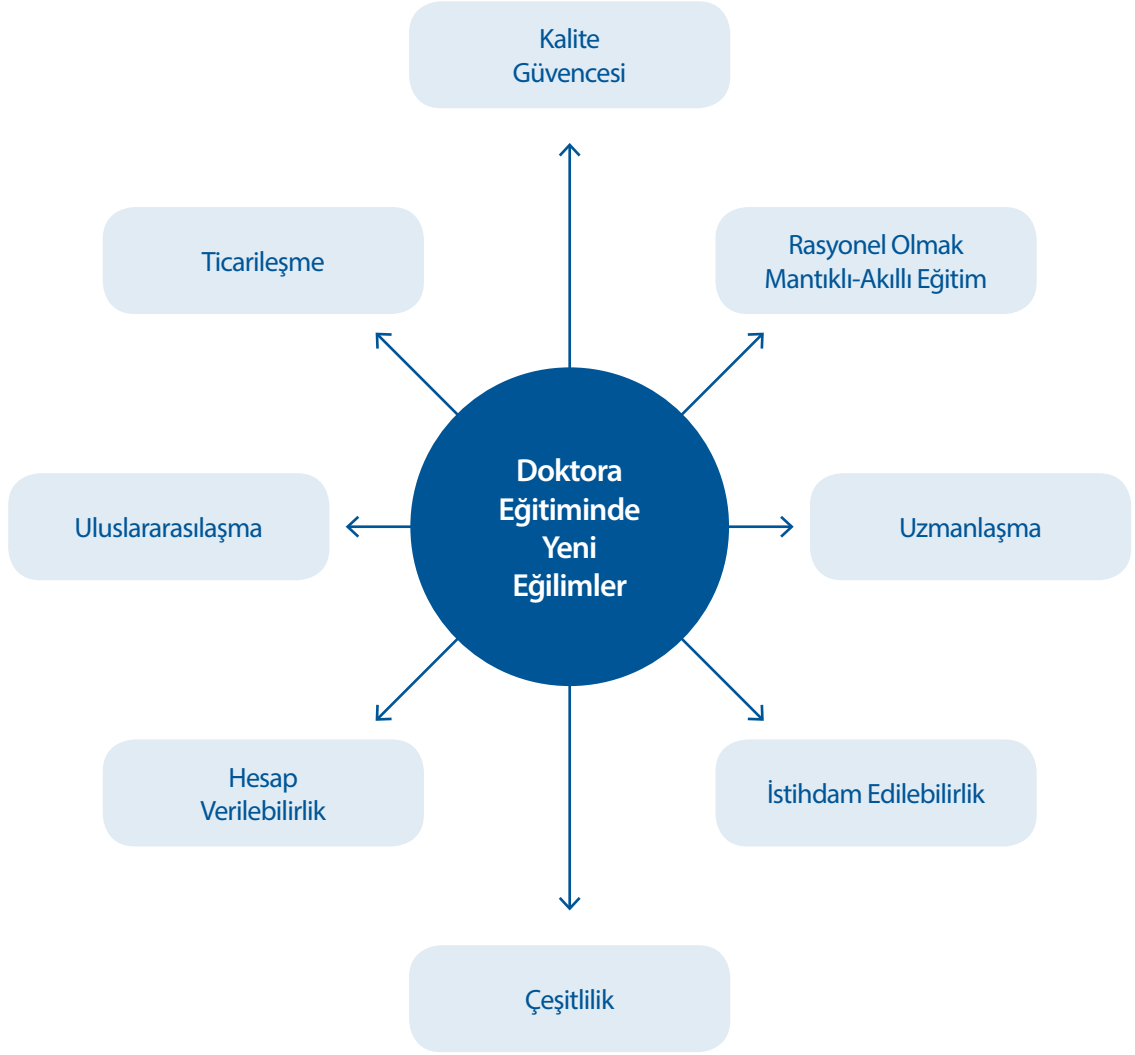
Bu nedenle doktora eğitiminde bilim insanı adaylarının etik duyarlılığını yükseltmeye önemli katkı sağlayabilecek olan bilim etiği ya da araştırma ve yayın etiği eğitimi özel bir öneme sahiptir. Etik eğitimi sayesinde doktora öğrencisi bilimsel araştırmasını;

- Bilimsel gerçeklere dayandırabilir (geçerli ve güvenilir kanıtlara),
- Kazanılacak yararı elde ederken, olası zararları öngörerek önleyebilecek şekilde tasarlayabilir,
- Temel etik ilkelere ve topluma karşı sorumluluğu koruyabilecek şekilde yapılandırabilir (araştırma kaynaklarını zarar vermeden, adil/ etkin kullanmak),
- Araştırmaya katılan bireylerin esenliğini ve haklarını koruyabilecek, saygı gösterebilecek şekilde yürütebilir,
- Ekip arkadaşlarıyla güven ilişkisi kurarak, güvenilir sonuçlar elde edebilir,
- Bilimsel dürüstlüğü özümseyerek bilgi havuzuna hatalı sonuçların aktarılmasını engelleyecek şekilde yayımlayabilir.

Araştırma ve yayın etiğinde, evrensel etik değerler (etik kod, normlar...) temeldir. Ülkemiz evrensel standartlarda bir araştırma yapısını hedeflerken etik değerlerde de evrensel standartların sağlanmasını da önemsemektedir. Etik kurullar tüm alanlarda evrensel etik değerleri uygularken, araştırmanın gerçekleştiği toplumun sosyo-kültürel niteliklerinden kaynaklanan farklılıklara da hassasiyetle yaklaşmalıdır. Böylelikle yaşanan topluma saygı duyan ve katkı sağlayabilecek çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Ancak yukarıda değinilen etik kavramlara özen gösteren bilim insanı topluma yararlı olabilecektir. Bu nedenle yüksek lisansta ve doktora çalışmalarında etik değerlerin kazandırılmasına yönelik dersler olmazsa olmaz nitelik taşımaktadır.

Doktorada Eğitim Programlarını Etkileyen Faktörler

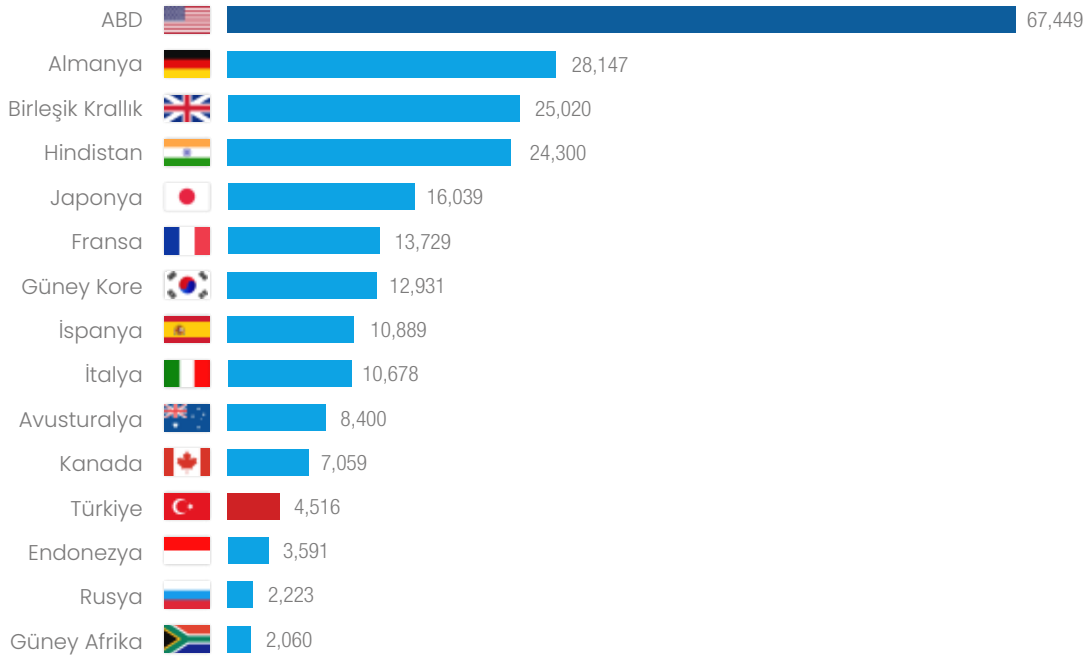
Kaynak: *Doctoral Education and Skills Development: An International Perspective*, 2012

Doktora Boyunca Öğrenilmesi Gereken Beceriler, Konseptler

Kaynak: Doctoral Education and Skills Development: An International Perspective, 2012

► En Çok Doktora Mezunu Veren Ülkeler 2014

Kaynak: OECD İstatistikleri

YÖK Bursları

YÖK-TEBİP Öğrencileri ve Ders Veren Öğretim Üyeleriyle Birlikte, 2018

Yeni YÖK olarak 2014'ten bu yana ülkemizin ihtiyaç duyduğu tematik alanlarda özellikle başarılı öğrencilere çeşitli konseptlerde YÖK bursları verilmektedir:

- 1 100/2000 YÖK Doktora Bursu:** Ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlara göre belirlenen 100 öncelikli tematik alanda 2000 doktora öğrencisine burs verilmektedir.
- 2 YÖK-YUDAB (Yurtdışı Doktora Araştırma Bursu):** Devlet üniversitelerinde, ülkemizin kalkınmasında önemli görülen ve Başkanlığımızca belirlenen öncelikli alanlarda, doktora eğitimlerinin tez aşamasında olan 400 araştırma görevlisine, en az altı ay en fazla bir yıl süreyle tezleri ile ilgili araştırmalar yapmak üzere araştırma bursu verilmektedir.
- 3 YÖK-TEBİP (Temel Bilimlerde Üstün Başarı Sınıfları):** Biyoloji, Fizik, Kimya ve Matematik programlarına ÖSYS ile ilk üç sırada yerleşen öğrenciler için üstün başarı sınıfları oluşturuldu, bu programlar için özel bir müfredat belirlendi, eğitimleri için farklı üniversitelerden hocalar görevlendirildi, bu öğrencilere normal eğitimleri süresince burs verilmektedir.
- 4 YÖK- Lisans Teşvik Bursları (Türkiye'nin Öncelikli Alanlarında Başarılı Öğrencilere Verilen Burslar):** Ziraat, Orman, Su Ürünleri, Yer Bilimleri programlarına, ilgili yıldaki ÖSYS ile ilk üç sırada yerleşen öğrencilere normal eğitimleri süresince teşvik bursları verilmektedir.
- 5 Yurtdışında "Türkoloji", "Türk Dili" ve "Türk Dili ve Edebiyatı" eğitimi gören yabancı uyruklu lisans öğrencilerine verilen burs**

- 6 Yabancı Öğrencilere Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora Bursu:** İlk defa uygulanan bu burs projesi ile hedef ülkelerden gelen yabancı öğrencilere burs verilmektedir. Halen Ruanda, Pakistan, Kosova, Makedonya, Arnavutluk, Bangladeş, Ukrayna gibi ülkelerden gelen yabancı öğrencilere aylık burs verilmekte, Genel Sağlık Sigortaları, KYK Yurt Ücretleri ve Üniversite harçları Başkanlığımızca karşılanmaktadır. Bu öğrencilere ülkelerinin ihtiyaç duyulan alanlarında eğitim verilmektedir. Türkiye’de, TÖMER’de Türkçe eğitimi almaktadırlar. Bu öğrenciler eğitimlerini tamamladıktan sonra kendi ülkelerine dönmekle yükümlüdürler.
- 7 Farabi Değişim Programı:** Yurt içindeki devlet yükseköğretim kurumları arasında öğrenci değişim programıdır. Öğrenciler bir ya da iki dönem başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim alabilmektedir. Başkanlığımızca bir dönem burs verilmektedir. Burs miktarı ve süresi bazı illerde farklılık göstermektedir.
- 8 Mevlana Değişim Programı:** Yurt içindeki yükseköğretim kurumları ile yurt dışında bulunan ve YÖK tarafından diploma denklikleri tanınan yükseköğretim kurumları ile imzalanan protokol kapsamında gerçekleştirilen öğrenci ve öğretim elemanı değişim programıdır. Burs miktarı, ülkelerin sosyo-ekonomik düzeylerine farklılık göstermektedir.
- 9 Proje Tabanlı Uluslararası Değişim Programı:** Ülkemizin kalkınmasında önemli görülen öncelikli alanlarda yükseköğretim kurumları tarafından hazırlanan projeler kapsamında yurt dışındaki yükseköğretim kurumları ile işbirliği kurularak öğrenci ve öğretim elemanlarının hareketliliğini destekleyen bir projedir. Destekler, ülkelerin sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılık göstermektedir.
- 10 Yabancı Dil Eğitimi ile İlgili Proje:** Devlet üniversitelerinde, doktora eğitimini tamamlamış, yabancı dilini geliştirmek isteyen öğretim elemanlarının en az 2, en fazla 6 ay süreyle yurtdışında yabancı dil eğitimi almak üzere görevlendirilmeleri ile ilgili bir projedir.

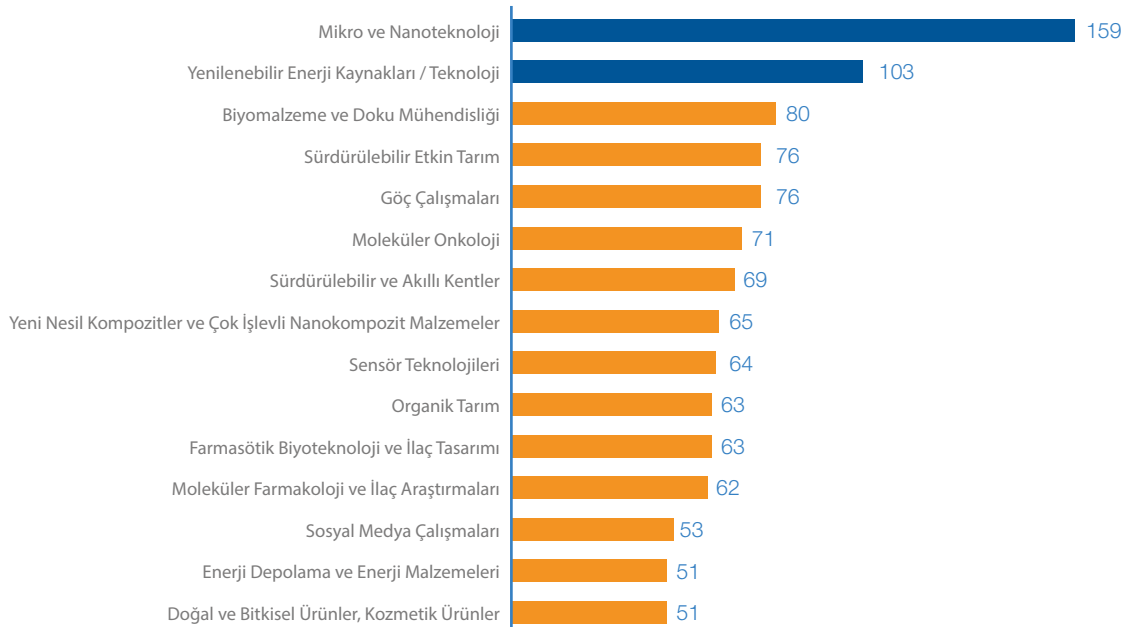
YÖK 100/2000 DOKTORA BURS PROGRAMI: İşleyiş, Sayısal Veriler (2018-Nisan)

Ülkemizdeki mevcut doktora burslandırma programlarında burslandırıcı kurum/kuruluş doğrudan öğrenciyi değerlendirmekte ve başarılı bulunan öğrencileri desteklemektedir. YÖK 100/2000 Doktora Burs Programında ise belirlenen öncelikli alanlar için üniversitelerimiz ilgili alanlardaki öğretim üyesi ve alt yapı yetkinleri kapsamında başvuru yapmakta ve değerlendirme sonrasında başarılı bulunan üniversitelerimize burs desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda da üniversitelerimiz desteklendikleri alanda ve desteklendikleri sayıda doktora öğrencisini kendileri belirlemektedirler. Bu şekilde üniversitelerimizde ilgili alanlarda ihtisaslaşma gerçekleşmektedir. Bu ülkemiz için yeni ve yenilikçi bir yöntem olup; adalet, liyakat ve ehliyet çerçevesinde, nesnel ve şeffaf bir surette sürdürülmektedir.

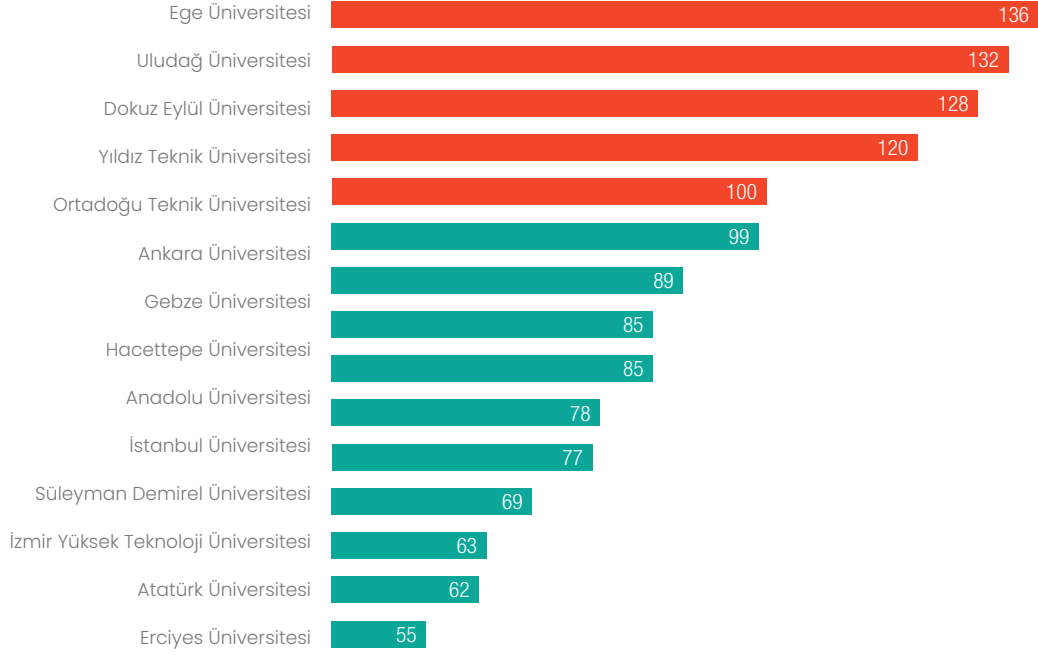
2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde ilk çağrıya çıkılarak başlatılan ve 100 öncelikli alanda 2000 Doktora öğrencisine burs vermeyi hedefleyen bu programda şimdiye kadar 3 çağrı dönemi tamamlanmış ve yaklaşık 2200 öğrenci burslandırılmıştır. Öğrencilerin burs başvurusunda bulunacağı aşamada aşağıdaki kriterleri sağlamaları gerekmektedir.

- T.C. vatandaşı olmak.
- Doktora programı için yüksek lisans derecesine sahip olmak. Bütünleşik doktora programı için lisans derecesine sahip olmak.
- Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ve başvuru yapılacak yükseköğretim kurumunun belirlediği başvuru ve kabul şartlarını taşıyor olmak.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonları ile Devlet veya Vakıf Yükseköğretim Kurumlarının öğretim elemanı kadrolarında çalışmıyor olmak.
- Halen devlet yükseköğretim kurumunda doktora eğitimine devam ediyorsa tez aşamasına geçmemiş olmak.

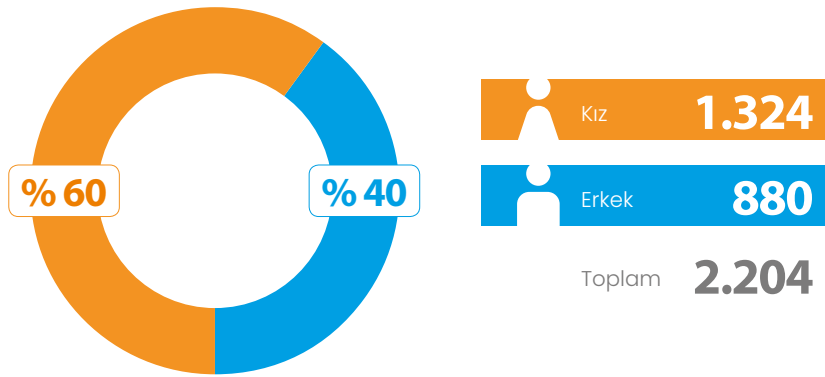
► Bursiyerlerin En Çok Tercih Ettiği İlk 15 Alt Alan

► En Çok Öğrenci Alan İlk 15 Üniversite ve Öğrenci Sayıları

► Bursiyerlerin Sayılarının Dağılımı

100/2000 Alt Alanları ve Kodları

01 TEMEL BİLİMLER VE MÜHENDİSLİK (Üst Alan)**01.01 Bulut / Nesnelerin İnterneti / Sosyal Ağlar / Büyük Veri (Alan)**

- 01.01.01** Bilgi Güvenliği
- 01.01.02** Siber Güvenlik
- 01.01.03** Kriptoloji
- 01.01.04** Veri Madenciliği ve Veri Depolama
- 01.01.05** Veri Analitiği
- 01.01.06** Örüntü Tanıma Analizi
- 01.01.07** Biyometri ve Mahremiyet
- 01.01.08** Yüksek Başarımlı Hesaplama

01.02 Havacılık ve Uzay (Alan)

- 01.02.01** Hava ve Uzay Araçları Tasarımı
- 01.02.02** İtki Sistemleri
- 01.02.03** Otonom İnsansız Hava Araçları

01.03 Sağlık ve Moleküler – Hücresel Mühendislik (Alan)

- 01.03.01** Biyomalzeme ve Doku Mühendisliği
- 01.03.02** Biyomedikal Ekipmanlar (Tıbbi Cihazlar)
- 01.03.03** İnsan Beyni ve Nörobilim
- 01.03.04** Nörojenetik
- 01.03.05** Gıda-Metabolizma Etkileşimi
- 01.03.06** Nanobiyoteknolojik Güdümlü İlaçlar
- 01.03.07** Biyosensörler
- 01.03.08** Biyoenformatik
- 01.03.09** Aşı Çalışmaları
- 01.03.10** Translasyonel Tıp

01.04 Gıda Teknolojileri (Alan)

- 01.04.01** Organik Tarım
- 01.04.02** Gıda Biyoteknolojisi
- 01.04.03** Gıda Güvenliği ve Gıda Güvencesi

01.05 Ulaştırma Akıllı Ulaşım Sistemleri (Alan)

- 01.05.01** Sürdürülebilir ve Akıllı Ulaşım

01.06 Enerji Teknolojileri (Alan)

- 01.06.01** Hidrojen ve Yakıt pilleri
- 01.06.02** Güç ve Depolama Teknolojileri
- 01.06.03** Enerji Depolama ve Enerji Malzemeleri
- 01.06.04** Yenilenebilir Enerji Kaynakları / Teknolojileri (Güneş Enerjisi, Rüzgar Enerjisi, Jeotermal, Hidrogüç)
- 01.06.05** Nükleer Enerji

01.07 Robotlar ve Akıllı Sistemler (Alan)

- 01.07.01** Robot Teknolojileri
- 01.07.02** İnsan- Bilgisayar Etkileşimi
- 01.07.03** Yapay Zeka

01.08 Malzeme Bilimi ve Mühendisliği (Alan)

- 01.08.01** Enerjik Malzemeler Teknolojileri
- 01.08.02** Yeni 3B Eklemeli Üretim
- 01.08.03** Akıllı Malzemeler
- 01.08.04** Biyobenzetim
- 01.08.05** Sıvı Arıtma Teknolojileri
- 01.08.06** Çalışanı Koruyucu Malzemeler (PPE)
- 01.08.07** Fotonik

01.09 Mikro/Nano/Opto-elektronik ve Yarı İletken Teknolojileri (Alan)

- 01.09.01** Mikro ve Nanoteknoloji
- 01.09.02** Sensör Teknolojileri

01.10 Savunma Teknolojileri (Alan)

- 01.10.01** Savunma Sistemleri Entegrasyonu ve Sistem Mühendisliği
- 01.10.02** Savunma Bilişimi, Modelleme ve Simulasyon

01.11 Sürdürülebilir Çevre Yönetimi Teknolojileri, Ekosistemler ve Sürdürülebilir Yapılı Çevre (Alan)

- 01.11.01** Sürdürülebilir ve Akıllı Kentler
- 01.11.02** Sürdürülebilir ve Akıllı Yerleşke
- 01.11.03** Sürdürülebilir Yapı Malzemeleri ve Teknolojileri

02 SAĞLIK (Üst Alan)**02.01 Tıp - Temel Bilimler (Alan)**

- 02.01.01** Moleküler Patoloji
- 02.01.02** Moleküler Farmakoloji ve İlaç Araştırmaları
- 02.01.03** Tümör İmmunolojisi
- 02.01.04** Moleküler Onkoloji
- 02.01.05** Gen Tedavisi ve Genom Çalışmaları
- 02.01.06** Kanser Epidemiyoloji
- 02.01.07** Doğal ve Bitkisel Ürünler, Kozmetik Ürünler
- 02.01.08** Farmakoekonomi ve Hasta Güvenliği
- 02.01.09** Farmasötik Biyoteknoloji ve İlaç Tasarımı
- 02.01.10** Fizyopatoloji

02.02 Tıp - Klinik Bilimler (Alan)

- 02.02.01** Hastane Enfeksiyonları
- 02.02.02** İnme (Stroke): Nörolojik Motor Rehabilitasyon
- 02.02.03** Davranış Bilimleri ve Yapay Zeka
- 02.02.04** Nörofizyoloji
- 02.02.05** Radyofarmasi ve Nükleer Tıp
- 02.02.06** Odyoloji ve Konuşma Bozuklukları
- 02.02.07** Klinik Beslenme
- 02.02.08** Moleküler ve Hücrel Gastroenteroloji
- 02.02.09** Metabolizma ve Kronik Hastalıklar (Obezite, Diyabet ve Ateroskleroz)
- 02.02.10** Otoinflamatuvar Hastalıklar
- 02.02.11** Afet Tıbbı
- 02.02.12** KBRN Çalışmaları

02.03 Hemşirelik (Alan)

- 02.03.01** Psikiyatri Hemşireliği
- 02.03.02** Diyabet ve Podoloji Hemşireliği
- 02.03.03** Geriatri Hemşireliği
- 02.03.04** Acil Hemşireliği
- 02.03.05** Yoğun Bakım Hemşireliği

03 SOSYAL BİLİMLER (Üst Alan)**03.01 Hukuk (Alan)**

- 03.01.01** Kamu Hukuku
- 03.01.02** Özel Hukuk

03.02 Sosyal Bilimler (Alan)

- 03.02.01** Katılım Bankacılığı
- 03.02.02** Kentsel Dönüşüm Çalışmaları
- 03.02.03** Yaşlılık Çalışmaları
- 03.02.04** Yoksulluk Çalışmaları
- 03.02.05** Göç Çalışmaları
- 03.02.06** Uluslararası Güvenlik ve Terör
- 03.02.07** Sosyal Medya Çalışmaları
- 03.02.08** Psikoloji
- 03.02.09** Felsefe
- 03.02.10** Mantık
- 03.02.11** Eski Türk Dili
- 03.02.12** Okul Öncesi Eğitim
- 03.02.13** Özel Eğitim (Yetenekli, Engelli vb)

03.03 Filoloji (Alan)

- 03.03.01** Ermenice
- 03.03.02** İbranice
- 03.03.03** Çince
- 03.03.04** Rusça

03.04 Yönetim Bilimleri (Alan)

- 03.04.01** Bilim ve Teknoloji Politikaları
- 03.04.02** Tedarik Zinciri Yönetimi
- 03.04.03** Ar-Ge Yönetimi

04 MİMARLIK VE TASARIM (Üst Alan)

- 04.01.01** Mimarlık
- 04.01.02** Endüstriyel Ürünler Tasarımı
- 04.01.03** Şehir ve Bölge Planlama
- 04.01.04** Restorasyon

100/2000 BAŞVURU PLANI

ÇAĞRI İLANI

Başkanlığımızca uygun bulunan alanlarda çağrıya çıkılır.

ÜNİVERSİTELERİN BAŞVURULARI

Üniversiteler Başkanlığımızca belirlenen 100 alt alan arasından en fazla 10 alt alan için online başvuruda bulunur ve kontenjan talep eder.

PANEL DEĞERLENDİRMESİ

Üniversitelerin başvuruları, alanında uzman tarafsız öğretim üyeleri tarafından Başkanlığımız'da gerçekleştirilen panellerde gizli oy açık tasnif ilkesi gözetilerek değerlendirilir.

ALAN ve KONTENJAN BİLDİRİMİ

Panel değerlendirmeleri sonrasında desteklenmesi uygun bulunan üniversiteler, alanlar ve kontenjanlar resmi web sayfamızda ilan edilir ve üniversitelere bildirilir.

BURS BAŞVURU İLANI

Üniversiteler, Başkanlığımızca uygun bulunan alanlarda kontenjanları dahilinde ilana çıkarlar.

ÖĞRENCİ BURS BAŞVURULARI

Mevzuattaki şartları taşıyan adaylar, başvurularını üniversitelere yapar.

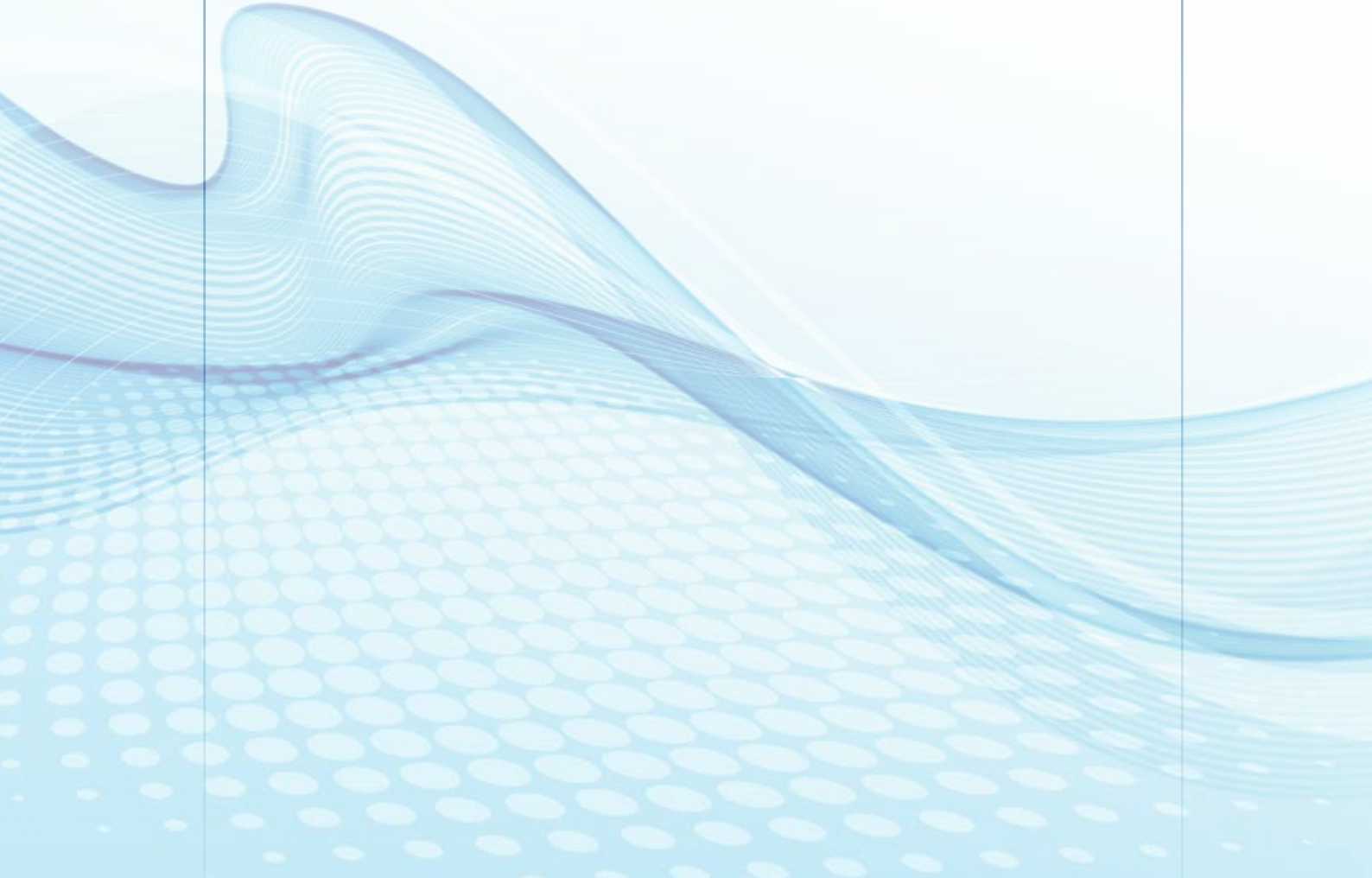
NİHAİ DEĞERLENDİRME

Başvuruları üniversitelerce olumlu bulunan öğrencilerin bilgileri gerekli kontrollerin yapılabilmesi için rektörlükler aracılığıyla Başkanlığımıza iletilir.

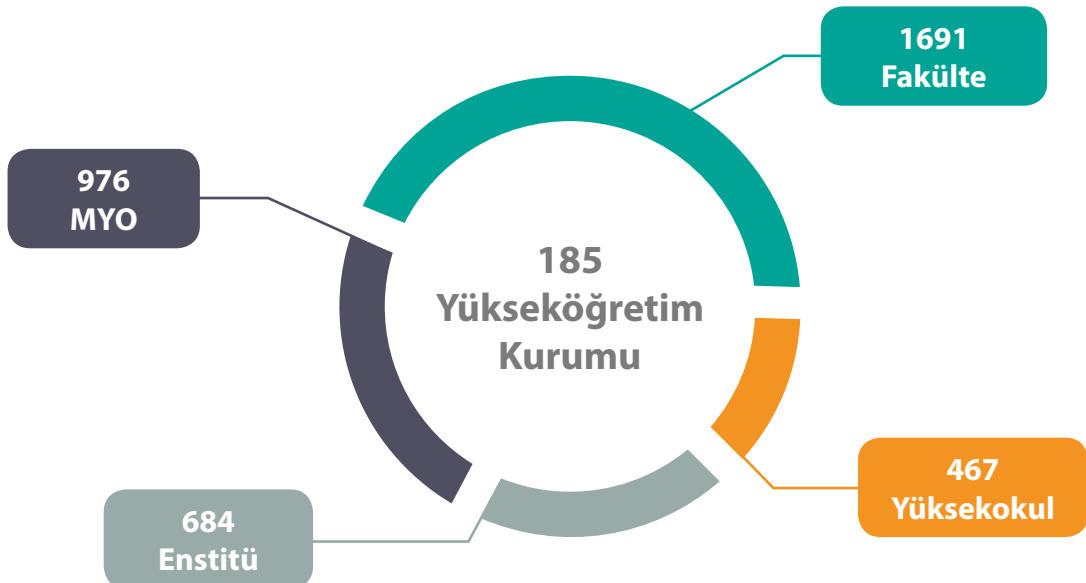
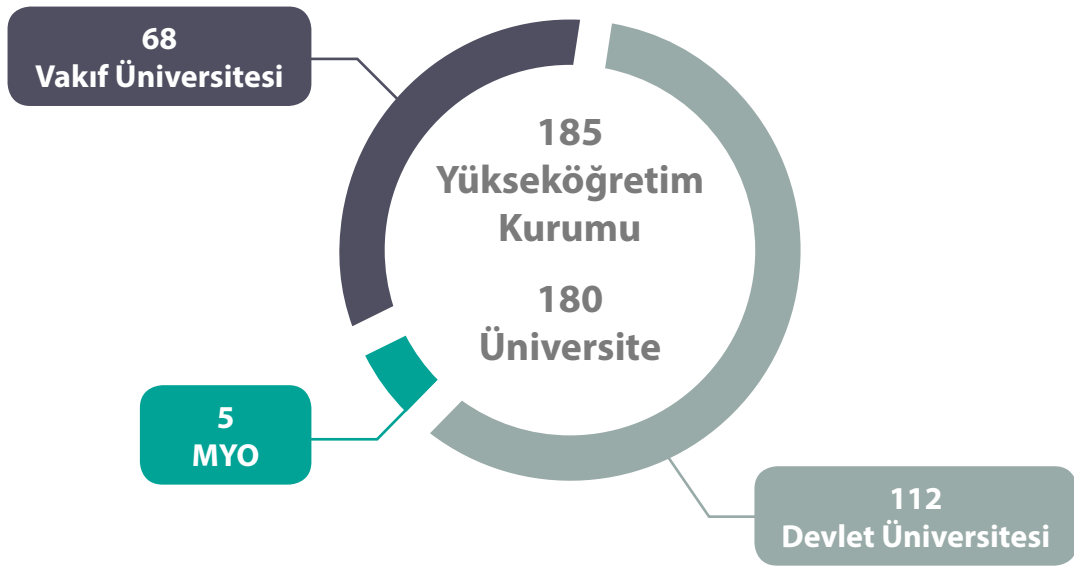
SONUÇ BİLDİRİMİ

Nihai değerlendirme sonrasında burslandırılması Başkanlığımızca uygun bulunan öğrencilerin bilgileri, üniversite rektörlerine bildirilir ve burslar öğrencilere ödenmek üzere üniversitelerin hesabına dönemler halinde aktarılır.

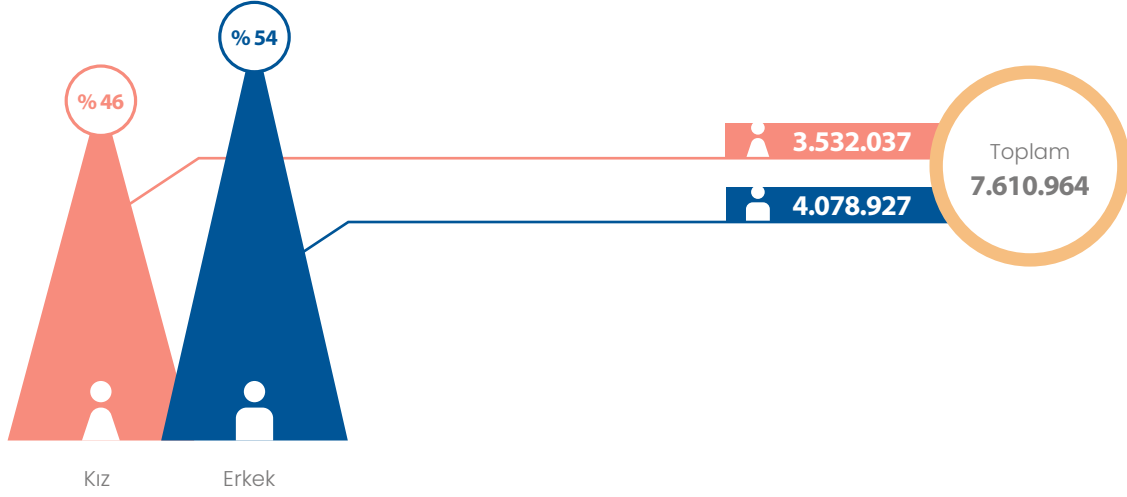
TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİ SAYISAL VERİLER

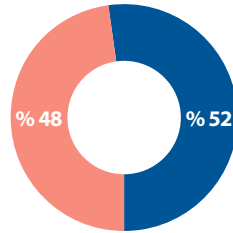
TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİ: SAYILAR VERİLER

► Yükseköğretim Öğrenci Sayısı

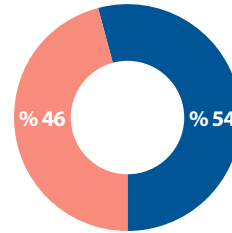
► Ön Lisans Derecesi

Kız	1.350.801
Erkek	1.431.617

Toplam
2.782.418

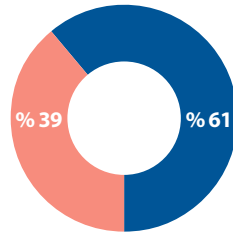
► Lisans Derecesi

Kız	1.954.168
Erkek	2.297.894

Toplam
4.252.062

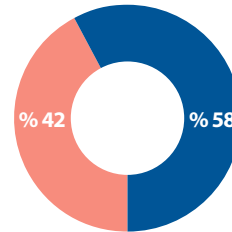
► Yüksek Lisans Derecesi

Kız	185.965
Erkek	293.690

Toplam
479.655

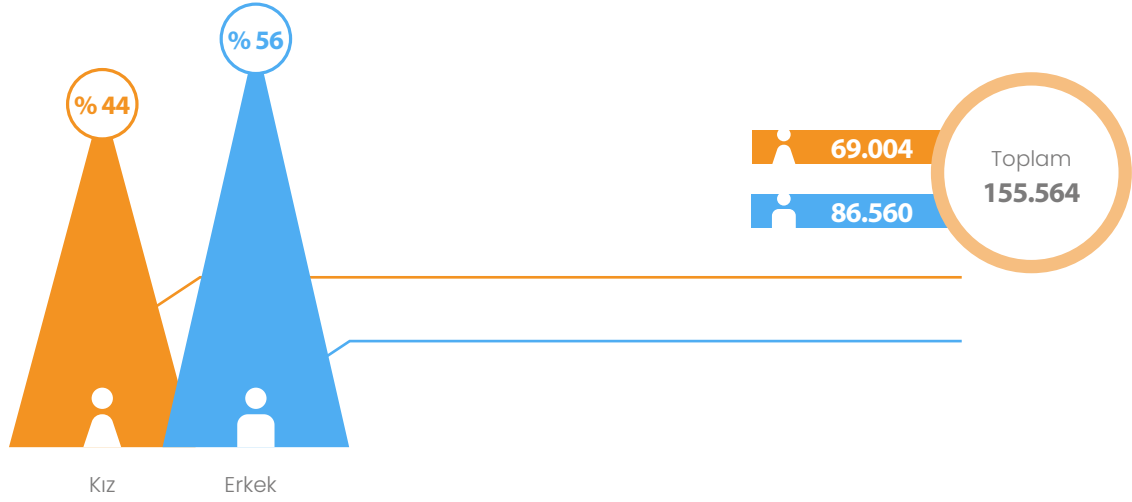
► Doktora Derecesi

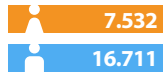
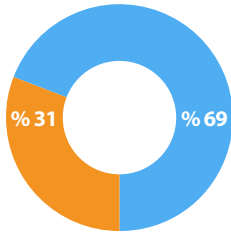
Kız	41.103
Erkek	55.726

Toplam
96.829

► Öğretim Elemanı Sayısı

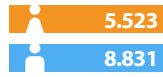
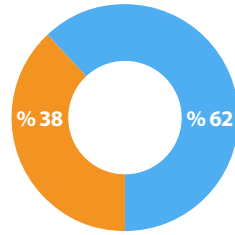

► Profesör

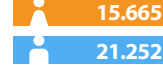
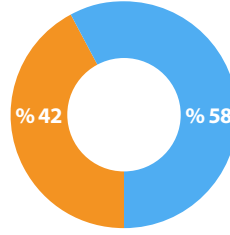
Toplam
24.243

► Doçent

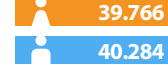
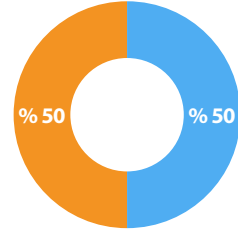
Toplam
14.354

► Doktor Öğretim Üyesi

Toplam
36.917

► Öğretim Görevlisi

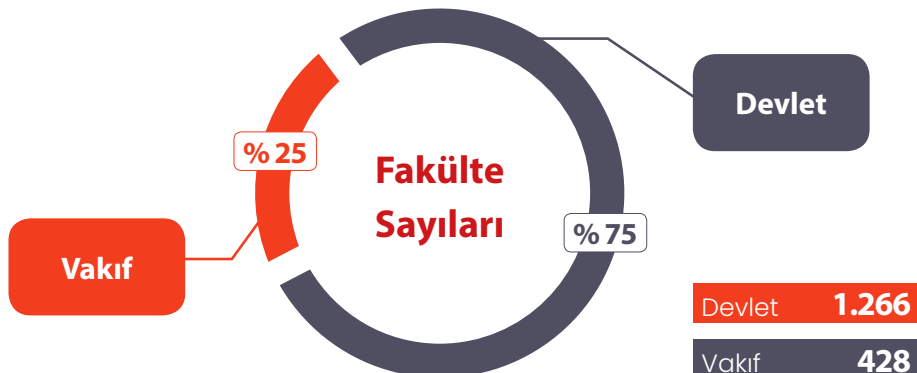

Toplam
80.050

Fakülte Sayıları

Devlet+Vakıf Üniversiteleri

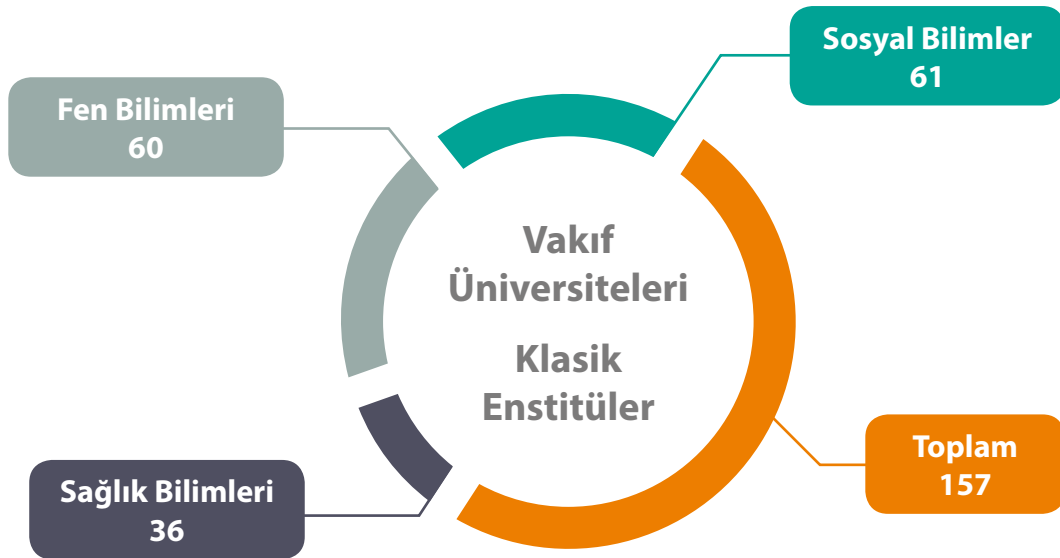
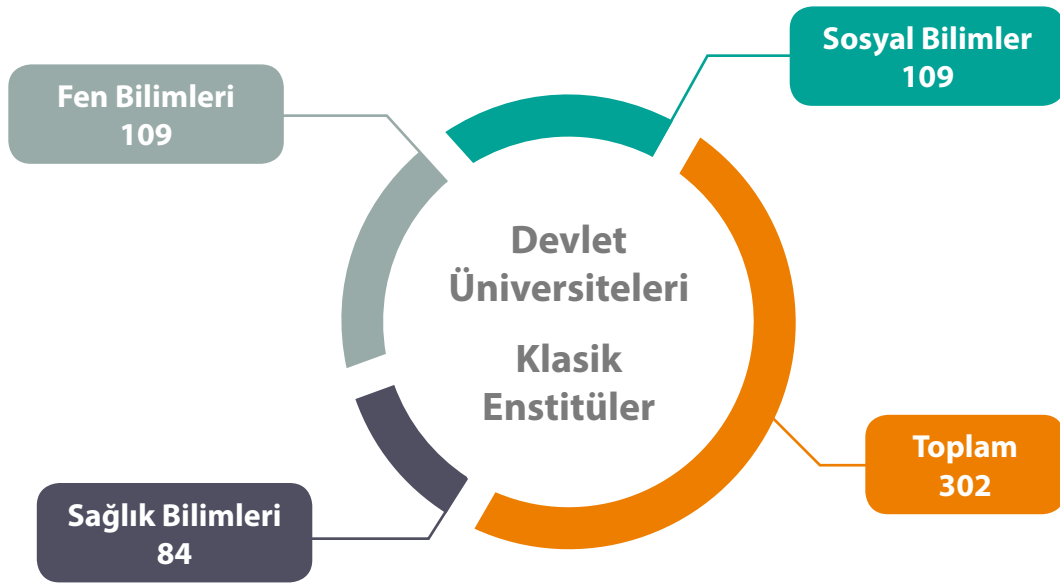
1.694

Enstitü Sayıları -1

Devlet+Vakıf Üniversiteleri
(Fen, Sosyal ve Sağlık Bilimleri)

459

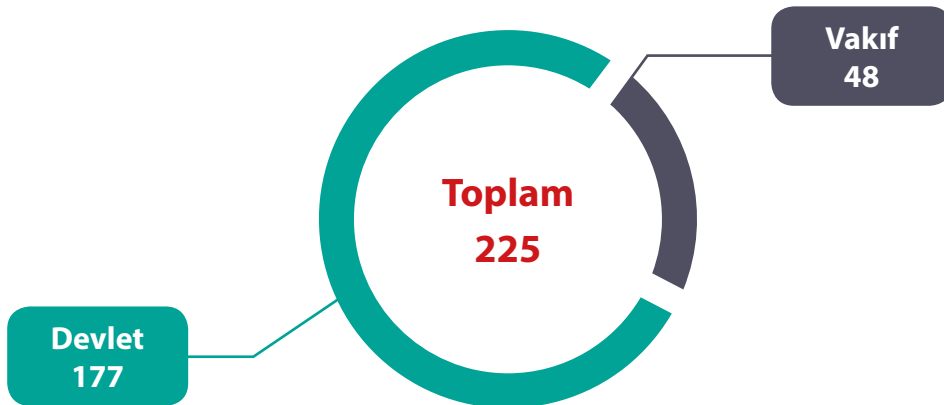
Enstitü Sayıları -2

Diğer Enstitüler
(Devlet+Vakıf Üniversiteleri)

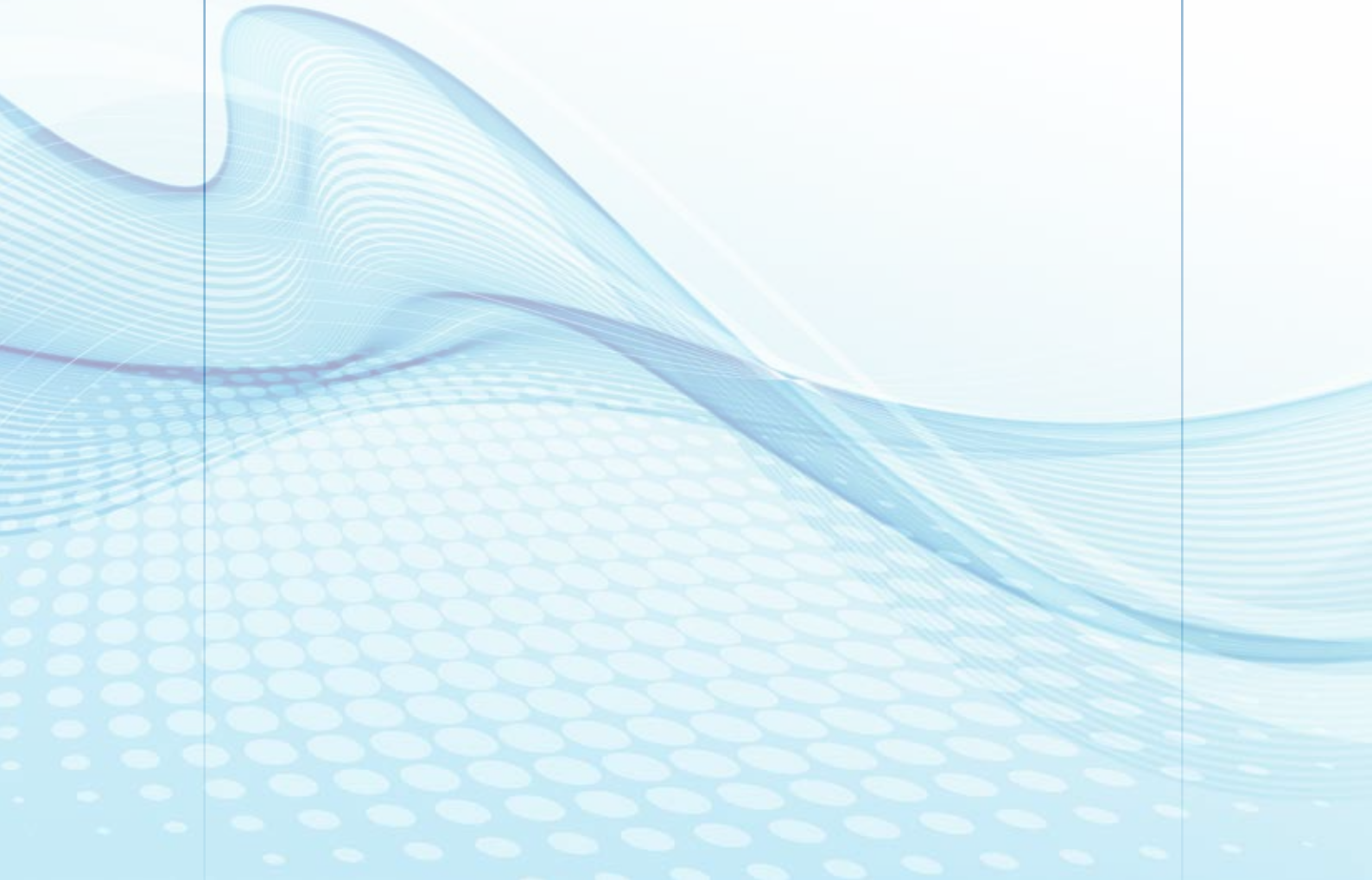
225

Tematik Enstitülerden Örnekler:

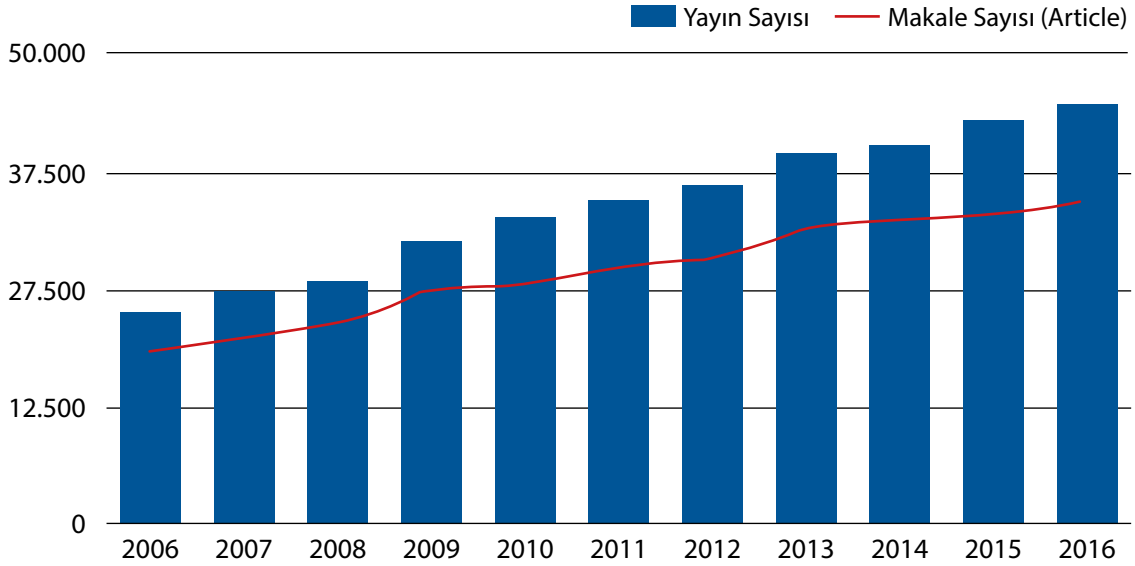
DEVLET ÜNİVERSİTELERİ	
Adli Bilimler / Adli Tıp / Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü	4
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü	6
Bilişim / Biliim Teknolojileri Enstitüsü	6
Deniz Bilimleri / Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği / Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü	4
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	38
Enerji / Enerji Teknolojileri Enstitüsü	3
Engelliler Araştırma Enstitüsü	1
Güzel Sanatlar Enstitüsü	15
Nükleer Bilimler / Nükleer Enerji Enstitüsü	4
Onkoloji Enstitüsü	2
Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü	6
Yaşayan Diller Enstitüsü	4
Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü	1
VAKIF ÜNİVERSİTELERİ	
Adli Bilimler / Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü	3
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü	2
Biyoteknoloji Enstitüsü	1
Dünya Sistemleri Ekonomileri ve Stratejik Araştırma Enstitüsü	1
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	8

**TÜRKİYE
AKADEMİK
DERGİLER
BİBLİYOMETRİK
ANALİZLERİ**

SCOPUS Türkiye Adresli Yayın Sayısı

Yayın sayısı tüm belge türlerini kapsamaktadır. Güncelleme tarihi Ağustos 2017

Etki Değeri Aralığına Göre Dergi Sayısı

Dergi Etki Değeri (JIF)	Dergi Sayısı
<1	1,600
1-2	2,788
3-4	755
5-10	262
10>	38
JCR'a Girmeyen Yayın Sayısı	304

2016 yılında Türkiye adresli yayınların yer aldığı dergi sayısı 5,777 adet olup bu yayınların dergi etki değeri aralığına göre toplam dergi sayıları yukarıda verilmiştir.

Dergi sayısının en çok olduğu 1-2 etki değeri aralığında toplam yayın sayısı 14,329 ve toplam atıf 11,750'dir, 10> üzeri etki değerine sahip dergilerdeki yayın sayısı 165, atıf sayısı 1,968'dir. Journal Citation Reports veri tabanına girmeyen 304 dergiye karşılık toplam 1,012 adet yayın bulunmaktadır.

Türkiye Adresli Yayınların Dergi Yayın Sayısı

Sıra No	Dergi Adı	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Dergi Etki Değeri (JIF)
1	Fresenius Environmental Bulletin	250	69	0,425
2	Turkish Journal of Medical Sciences	216	30	0.71
3	Acta Physica Polonica A	194	16	0,469
4	Desalination And Water Treatment	185	103	1,631
5	Turkish Journal Of Electrical Engineering And Computer Sciences	170	45	0,578
6	Journal Of Craniofacial Surgery	161	38	0,788
7	International Journal Of Clinical And Experimental Medicine	130	6	1,069
8	Türk Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Dergisi-Turkish Journal of Thoracic and Cardiovascular Surgery	119	15	0,217
9	Acta Media Mediterranea	116	6	0,196
10	Journal of Maternal-Fetal & Neonatal Medicine	116	56	1,826
11	Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi	115	22	0,432
12	Springerplus	115	26	1.13
13	International Journal of Hydrogen Energy	115	227	3,582
14	Filomat	111	27	0,695
15	Anatolian Journal of Cardiology	110	85	1.19
16	Journal Of The Faculty of Engineering and Architecture of Gazi Universty	105	44	0.38
17	Rsc Advances	103	186	3,108
18	Anadolu Psikiyatri Dergisi- Anatolian Journal of Psychiatry	98	6	0,206
19	European Review for Medical and Pharmacological Sciences	96	99	1,778
20	Eğitim ve Bilim-Education and Science	92	6	0,264

Türkiye adresli en çok yayın gönderilen dergiler incelendiğinde, ilk 3 derginin "FRESENIUS ENVIRONMENTAL BULLETIN-(250)", "TURKISH JOURNAL OF MEDICAL SCIENCES-(206)" ve "ACTA PHYSICA POLONICA A-(194)" olduğu görülmüştür. En çok yayın yapılan ilk 20 dergi içerisinde "Dergi Etki Değeri(JIF)" 1'in altında 11 adet dergi ve Türkiye adresli 8 adet dergi yer almaktadır.

Türkiye Adresli Yayınların Dergi Atıf Sayısı

Sıra No	Dergi Adı	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Dergi Etki Değeri (JIF)
1	Physics Letters B	78	546	4,807
2	Lancet	12	453	47,831
3	Autophagy	1	432	8,593
4	Physical Review D	88	347	4,568
5	European Physical Journal C	79	301	5,331
6	Journal of Enzyme Inhibition and Medicinal Chemistry	90	275	4,293
7	Renewable & Sustainable Energy Reviews	64	275	8.05
8	Journal of High Energy Physics	65	240	6,063
9	International Journal of Hydrogen Energy	115	227	3,582
10	Physical Review Letters	27	210	8,462
11	Journal of Alloys and Compounds	67	197	3,133
12	Ceramic International	73	190	2,986
13	Food Chemistry	50	189	4,529
14	Rsc Advances	103	186	3,108
15	Astronomy & Astrophysics	11	184	5,014
16	European Urology	7	164	16,265
17	Composites Part B-Engineering	56	158	4,727
18	Sensors And Actuators B-Chemical	35	152	5,401
19	Journal of Cleaner Production	43	144	5,715
20	Applied Surface Science	37	144	3,387

Türkiye adresli en çok yayın gönderilen dergileri atıf sıralamasına göre incelediğimizde ise "PHYSICS LETTERS B-(546)", "AUTOPHAGY-(432)" dergilerinin yer aldığı görülmüştür. Özellikle AUTOPHAGY' de tek yayın 432 atıf olarak dikkat çekmekte olup, yayın Sabancı ve Ege Üniversitesi adreslidir. İlk 20 derginin tamamı dergi etki değeri 1'in üzerindedir.

Türkiye Adresli Yayınların Dergi Etki Değeri

Sıra No	Dergi Adı	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Dergi Etki Değeri (JIF)
1	New England Journal of Medicine	5	104	72,406
2	Chemical Reviews	3	89	47,928
3	Lancet	12	453	47,831
4	Jama-Journal of The American Medical Association	1	8	44,405
5	Nature	2	37	40,137
6	Nature Reviews Immunology	1	29	39,932
7	Nature Materials	1	22	39,737
8	Reviews of Modern Pyhsics	1	35	36,917
09	Lancet Oncology	3	86	33.9
10	Cell	4	30	30.41
11	Materials Science & Engineering R-Reports	1	6	29.28
12	Nature Genetics	7	109	27,959
13	Nature Chemistry	1	5	25.87
14	Progress In Polymer Science	3	43	25,766
15	Journal of Clinical Oncology	2	17	24,008
16	Nature Immunology	1	1	21,506
17	Accounts of Chemical Research	1	3	20,268
18	Nature Reviews Neurology	1	1	20,257
19	Journal of The American Colloge of Cardiology	1	1	19,896
20	Lancet Infectious Diseases	1	0	19,864

Türkiye adresli bilimsel yayınların yer aldığı dergilerin “Dergi Etki Değeri(JIF)” e göre baktığımızda ise “NEW ENGLAND JOURNAL OF MEDICINE (72,40), CHEMICAL REVIEWS (47,92) ve LANCET (47,83)” dergilerinin ilk üç sırada yer aldığı görülmektedir. Journal Citation Reports 2016 yılı sıralamasında JIF-SCI etki değeri en yüksek 2. dergi NEW ENGLAND JOURNAL OF MEDICINE olup, bu dergide 5 adet Türkiye adresli yayın bulunmaktadır.

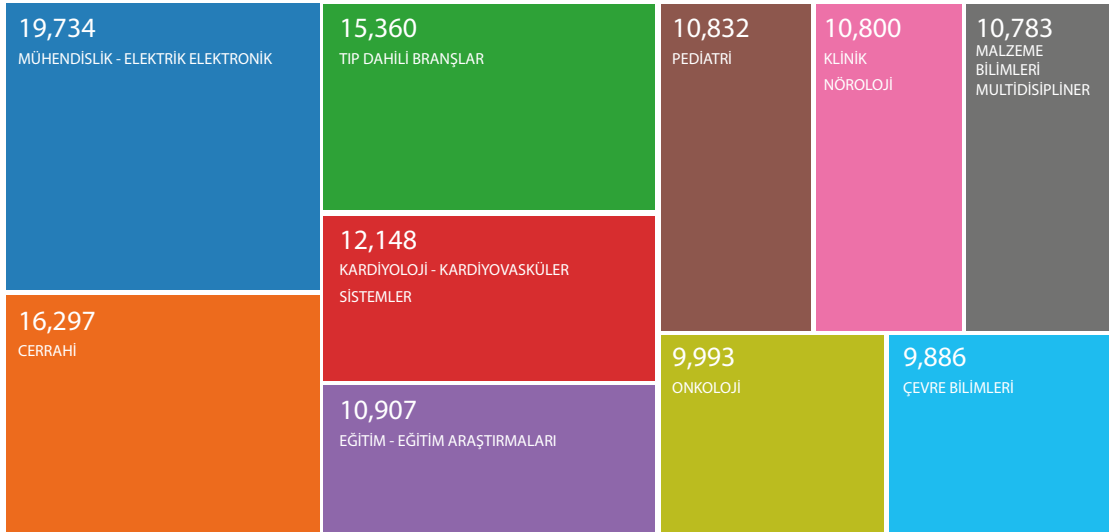
Ülkemizin bilimsel görünürlüğü:

Uluslararası makaleler üzerinden niceliksel ve niteliksel bir değerlendirme

Doktora tezinin en önemli çıktılarında biri tezden üretilen yayınlardır. Üretilen bu yayınların kaliteli ve etki değeri yüksek dergilerde yer bulması, yapılan çalışmaların dünya bilimine katkısını sağlayacaktır.

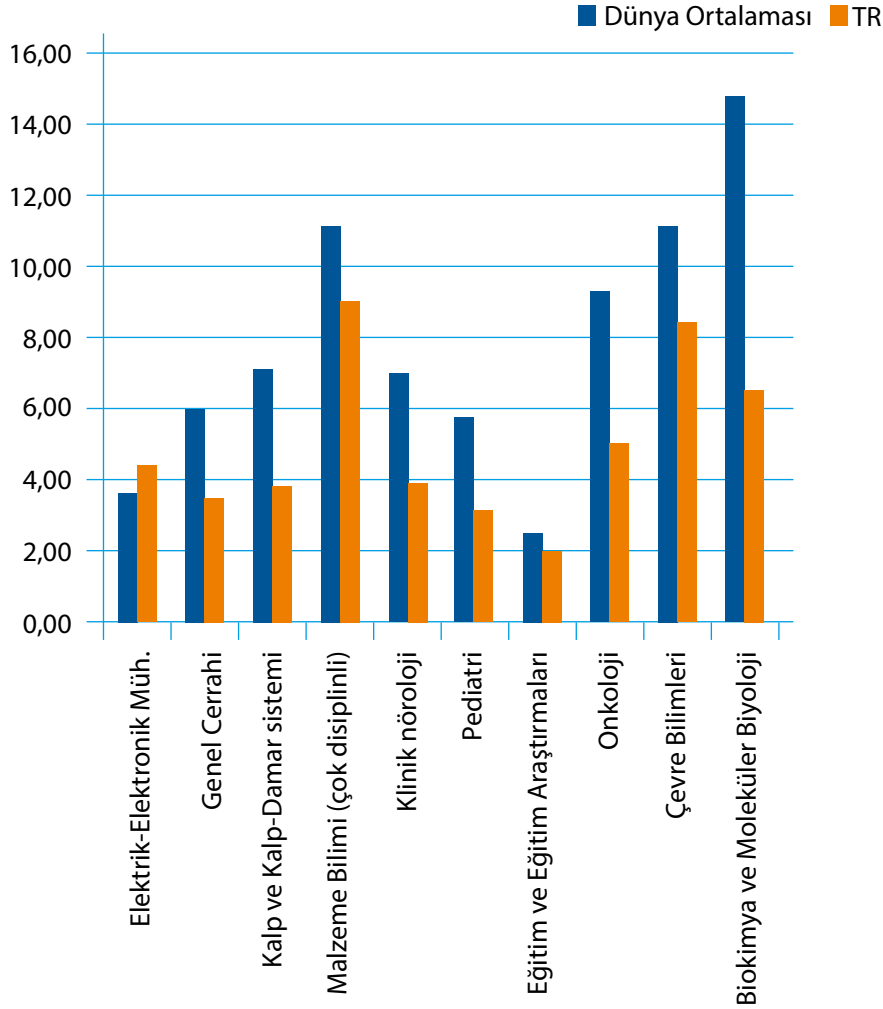
Ülkemizin uluslararası bilim literatürüne katkısı, sahip olduğu çok sayıda üniversite ve araştırmacı ile her geçen gün artmaktadır. Ancak, aşağıda verilerle görüldüğü üzere, özellikle öne çıkan bazı alanlarda, bu niceliksel artışa niteliksel bir iyileşme eşlik etmemektedir. Bu nedenle, son dönemde YÖK'ün öncelendiği konulardan biri, doktora tezlerinin ülkenin ihtiyacı olan konulardan seçilmesi ve bir kalite anlayışı ile sürdürülmesidir. Bir başka deyişle yapılan doktoraların kalitesidir.

Ülkemizin 2008-2017 yılları arasında hacimsel olarak en çok yayın yaptığı ilk 10 Web of Science alt alan kategorisi (tanımlanan 256 alt alan kategorisi içinde) aşağıda verilmiştir.

2008-2017 yılları arasında Türkiye adresli en çok yayın yapılan Web of Science ilk 10 alt alan kategorisi (Kaynak: ISI Web of Science).

Ülkemizin niceliksel olarak iyi olduğu yukarıda verilen Web of Science alt alan kategorileri için niteliksel bir değerlendirme aşağıda sunulmaktadır. Burada, her bir kategori için yayınlara yapılan toplam atıf sayısının toplam yayın sayısına oranı etki olarak tanımlanmıştır. Bu alanların çoğunda etki değerinin dünya ortalamasının altında kaldığı görülmektedir. Özellikle, niceliksel olarak görünürlüğümüzün yüksek olduğu Sağlık Bilimlerinde niteliksel olarak (etki açısından) dünya ortalamasının altında olduğumuz; buna karşılık Elektrik-Elektronik Mühendisliği alanında niceliksel görünürlüğümüzün yanı sıra dünya ortalamasının üzerinde bir etki değeri ile niteliksel olarak da iyi durumda olduğumuz görülmektedir.

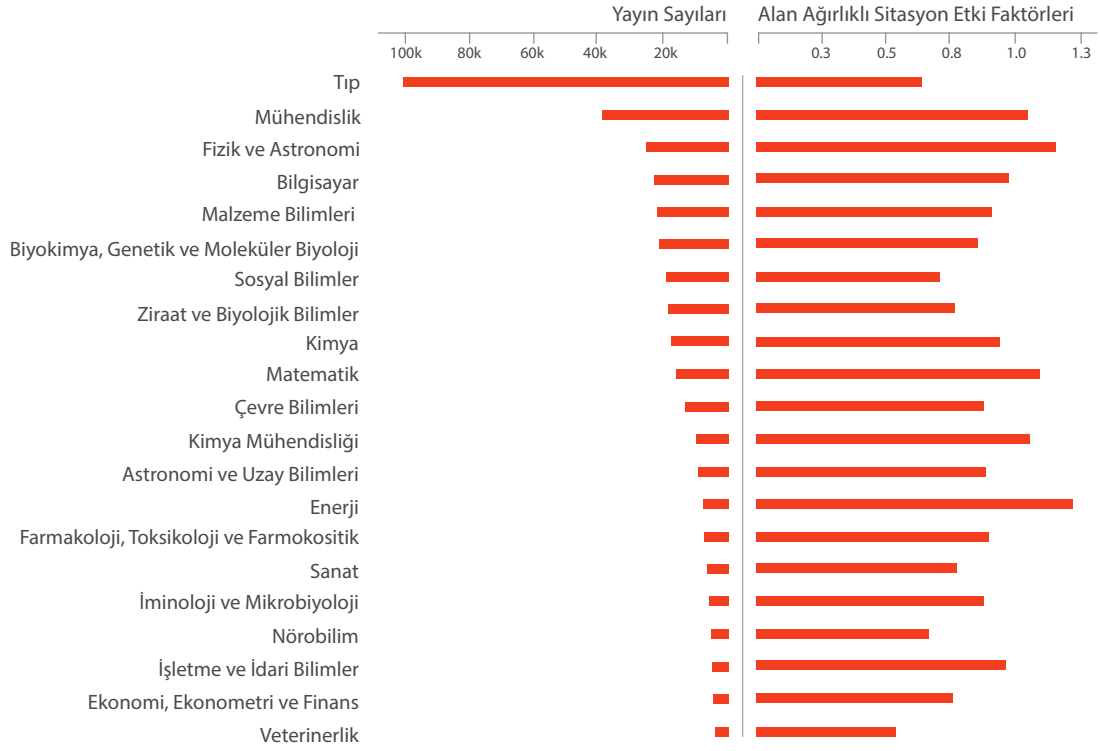

Son 10 yıl içerisinde Türkiye adresli en çok yayın yapılan Web of Science ilk 10 alt alan kategorisi ve bu kategorilerde yapılan yayınlarının etkisinin dünya ortalamaları ile karşılaştırılması (Kaynak: ISI Web of Science)

Bilimsel yayınlarla ilgili bibliyometrik analizler yapan diğer bir veritabanı olan Scopus'un alt alan kategorizasyonu ISI Web of Science'inkinden farklılık arz etmektedir. Ancak, benzer alanlar için niceliksel ve niteliksel değerlendirme yapıldığında yine benzeri bir durum ortaya çıkmaktadır.

Scopus veritabanında 2012-2017 yılları arasında Türkiye'nin en çok yayın yaptığı alanlar (sol sütun) ve bu alanlardaki yayınların etkisi (sağ sütun) verilmektedir. Burada, etki değerini tanımlamada kullanılan alan-ağırlıklı atıf etkisi, her bir alandaki toplam atıf sayısının dünya ortalamasına göre normalize edilmesiyle (bölünmesiyle) elde edilmiştir. Niteliksel bir değerlendirme sunan alan-ağırlıklı atıf etkisi için 1'in altındaki değerler dünya ortalamasının altındaki değerlere karşılık gelirken; 1'in üzerindeki değerler dünya ortalamasının üzerindeki değerleri temsil etmektedir. Şekilden de görüldüğü üzere; sayısal olarak Türkiye'nin uluslararası arenada endekslilerde çok sayıda makale ürettiği tıp alanındaki (bu alanın geniş bir alan olması ve bu alanda çok sayıda

araştırmacı olması nedeniyle) makalelerin etkisi düşüktür. Buna karşın, mühendislik, fizik ve astronomi, matematik ve enerji gibi alanlarda dünya ortalamasının üzerindeki etki değerleri ile nitelikli yayınlar üretilmektedir.

Türkiye'nin en çok yayın yaptığı alanlar ve bu alanlardaki yayınların etkisi: 2012-2017 verileri (Kaynak: Scopus)

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10
Bilkent / Ankara-Türkiye
0 (312) 298 70 00